

Додаток __
до Положення про систему та критерії
оцінювання результатів навчання
здобувачів (назва НЗ)

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ГЕОГРАФІЇ
(Згідно з Наказом МОН України від 4 травня 2026 року № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»)

Рівень досягнень	Бали	1. Когнітивні процеси	2. Навчальна / практична діяльність	3. Рівень самостійності	4. Комунікація та взаємодія (соціальні навички)	5. Частота прояву відповідних умінь (системність)
Початковий	1–3	З допомогою вчителя розпізнає поодинокі географічні об'єкти на карті або прості терміни.	Копіює елементи карт чи графіків лише за зразком та під прямим керівництвом.	Повністю залежить від покрокових вказівок; зупиняє роботу без нагляду.	Відповідає односкладно ("так/ні") або зачитує короткі готові фрази з підручника.	Прояви навичок мають випадковий, короткочасний та епізодичний характер.
Середній	4–6	Відтворює базову теорію, дає визначення понять без аналізу взаємозв'язків.	Знаходить об'єкти на карті за координатами, заповнює контурну карту за готовим шаблоном.	Виконує завдання самостійно лише у типових ситуаціях за раніше вивченим зразком.	Переказує параграф, бере пасивну участь у груповій роботі без власної ініціативи.	Навички стабільні лише під час роботи з простим репродуктивним матеріалом.
Достатній	7–9	Самостійно порівнює компоненти природи, встановлює причинно-наслідкові зв'язки (наприклад, рельєф/клімат).	Самостійно виконує практичні роботи: обчислює масштаби, аналізує діаграми й кліматограми.	Автономно шукає інформацію в підручнику та додаткових атласах, адаптується до змін.	Логічно презентує географічні звіти, аргументовано бере участь у дискусіях.	Демонструє зазначений рівень системно протягом більшої частини семестру.
Високий	10–12	Критично аналізує суперечливі дані, прогнозує зміни геосистем, висуває власні гіпотези.	Інтегрує цифрові інструменти (ГІС, Google Earth), розробляє комплексні моделі.	Повністю автономно планує та реалізує краєзнавчі чи дослідницькі проекти.	Моделює та координує роботу в команді під час захисту проєктів, веде дискусії.	Навички виявляються автоматично, постійно та надійно в усіх видах дія

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ результатів навчання учнів з ГЕОГРАФІЇ

РІВЕНЬ	БАЛ	ЗА КОГНІТИВНИМИ ПРОЦЕСАМИ	ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	ЗА РІВНЕМ САМОСТІЙНОСТІ	ЗА РІВНЕМ КОМУНІКАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЇ	ЗА ЧАСТОТОЮ ВІЯВУ ВМІНЬ
Початковий	1	Розпізнає окремі географічні об'єкти та явища за допомогою вчителя, називає деякі ознаки, факти з суттєвими помилками.	Виконує окремі прості навчальні та практичні завдання за зразком.	Працює лише за безпосередньої допомоги вчителя.	Майже не бере участі в обговоренні, реагує лише після звернення.	Демонструє вміння в окремих випадках.
	2	Розпізнає окремі географічні поняття та явища, називає їх ознаки, припускається змістових помилок.	Виконує прості завдання за алгоритмом або зразком.	Потребує постійної допомоги та контролю.	Відповідає на прості запитання, взаємодіє лише за спонуканням.	Демонструє вміння в окремих випадках.
	3	Відтворює окремі знання про географічні об'єкти та явища за зразком, допускає змістові та логічні помилки.	Відтворює типові прості практичні дії за зразком з допомогою вчителя.	Працює з постійною підтримкою вчителя.	Долучається до роботи лише після звернення.	Демонструє вміння в окремих випадках.
Середній	4	Відтворює основний зміст навчального матеріалу, пояснює географічні поняття та ознаки об'єктів.	Виконує типові навчальні та практичні завдання за зразком або алгоритмом.	Працює з допомогою вчителя, виконує окремі етапи самостійно.	Долучається до обговорення за ініціативою інших.	Демонструє вміння епізодично.
	5	Застосовує набуті знання у стандартних ситуаціях, описує географічні об'єкти та процеси.	Виконує практичні вправи, працює з картою, таблицями за інструкцією або алгоритмом.	Працює під керівництвом вчителя.	Підтримує діалог, але взаємодіє пасивно.	Демонструє вміння епізодично.
	6	Аналізує прості географічні ситуації, встановлює прості причинно-наслідкові зв'язки.	Виконує частково-пошукові завдання за зразком, застосовує знання за алгоритмом.	Самостійно виконує більшу частину роботи, звертається по допомогу.	Виконує визначену роль у парі або групі.	Демонструє вміння епізодично.

Достатній	7	Аналізує інформацію з різних джерел, пояснює географічні явища і процеси, встановлює взаємозв'язки.	Виконує практичні та дослідницькі завдання за алгоритмом, за потреби уточнює умови.	Працює переважно самостійно, користується додатковими джерелами.	Ефективно співпрацює з однокласниками, бере участь у спільних завданнях.	Демонструє вміння постійно у типових ситуаціях.
	8	Порівнює, класифікує географічні об'єкти, узагальнює інформацію, робить обґрунтовані висновки.	Самостійно виконує практичні, тренінгові та дослідницькі завдання.	Планує послідовність власної діяльності.	Активно співпрацює, пропонує ідеї, бере участь у пошуку рішень.	Демонструє вміння постійно у типових ситуаціях.
	9	Аналізує складні географічні ситуації, розв'язує задачі, аргументує вибір рішень.	Застосовує знання в нових навчальних ситуаціях, обирає оптимальні способи дій.	Самостійно виконує завдання, здійснює самоконтроль.	Ініціює взаємодію, аргументує свою позицію, поважає думку інших.	Демонструє вміння постійно у типових ситуаціях.
Високий	10	Узагальнює інформацію, систематизує знання, пропонує способи розв'язання проблемних географічних задач.	Виконує дослідницькі, творчі та практичні завдання, знаходить раціональні рішення.	Самостійно організовує власну діяльність і оцінює її результати.	Сприяє ефективній роботі групи, конструктивно взаємодіє з іншими.	Демонструє вміння системно у типових і нетипових ситуаціях.
	11	Критично оцінює інформацію з різних джерел, аргументовано обґрунтовує власні висновки.	Самостійно виконує творчі та проєктні завдання, пропонує кілька способів розв'язання проблем.	Планує, аналізує та коригує власну діяльність.	Організовує співпрацю, підтримує конструктивний діалог.	Демонструє вміння системно у типових і нетипових ситуаціях.
	12	Комплексно аналізує географічні явища та процеси, прогнозує наслідки рішень, пропонує інноваційні способи їх вирішення.	Самостійно застосовує знання та навички для розв'язання реальних географічних проблем, розробляє проєкти.	Повністю самостійно планує, виконує, оцінює та вдосконалює свою навчальну діяльність.	Організовує ефективну взаємодію, виступає лідером, має широкий кругозір у географії.	Демонструє вміння системно у типових і нетипових ситуаціях.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ

№з/п	КРИТЕРІЙ	ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
1.	Когнітивні процеси	Розуміння, запам'ятовування, відтворення та застосування знань; уміння аналізувати, порівнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки й приймати обґрунтовані рішення.
2.	Навчальна діяльність	Уміння виконувати навчальні завдання, застосовувати знання в практичних і життєвих ситуаціях, працювати з інформацією, виконувати дослідницькі, практичні та творчі завдання.
3.	Рівень самостійності	Здатність самостійно планувати та виконувати завдання, визначати послідовність дій, знаходити способи розв'язання проблем, оцінювати власні результати та за потреби звертатися по допомогу.
4.	Рівень комунікації та взаємодії	Уміння висловлювати власну думку, аргументувати позицію, слухати інших, вести конструктивний діалог; співпрацювати в парі та групі; дотримуватися правил взаємоповаги.
5.	Частота вияву умінь	Систематичність і стабільність демонстрації набутих знань та умінь; здатність застосовувати їх у різних навчальних і життєвих ситуаціях.